

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: F. Š.
bytem X

zast. advokátem Mgr. Vlastimilem Slanařem
sídlem Krušínova 140/1, 644 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2022, č. j. X, sp. zn. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí

Městského úřadu Šlapanice, odbor dopravy, ze dne 10. 5. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „prvostupňové správní rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit dne 27. 1. 2022 okolo X hod., když řídil vozidlo tov. zn. X na pozemní komunikaci II/602 v obci X, okr. Brno-venkov, na ul. X, ve směru k ul. X v obci X, v takové době, kdy měl od 26. 10. 2020 z titulu exekučního příkazu č. j. X pozastaveno řidičské oprávnění podle exekučního řádu. Porušil tak § 71a odst. 3 zák. č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), neboť pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5000 Kč a zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu na 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí (§ 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu). Současně byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce v žalobě namítal, že oba správní orgány provedly chybné právní hodnocení skutku, když nerespektovaly, že zde absentuje zasažení objektu (chráněného zájmu), a nevzaly v úvahu ani to, že absence zasažení objektu eliminuje i subjektivní stránku přestupku, a to při současné absenci společenské škodlivosti jednání žalobce. V době, kdy se skutek stal, tedy dne 27. 1. 2022, bylo žalobcem dlužné výživné na dítě již uhrazeno. O tom existují ve spise důkazy. Objektem přestupku, a tedy chráněným zájmem je zájem dítěte na řádném uhrazení dlužného výživného. Ve správním řízení bylo podle žalobce jednoznačně prokázáno, že jeho jednáním nebyl zasažen objekt (chráněný zájem) skutkové podstaty přestupku a současně nebyl naplněn ani znak společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“). Jedná se o materiální znak, bez jehož přítomnosti není jakýkoliv přestupek přestupkem, a to ani při zachování všech ostatních formálních znaků skutkové podstaty přestupku. V dané věci je materiálním znakem posouzení toho, zda jednáním žalobce (řízením vozidla), došlo k naplnění účelu jeho omezení exekučním příkazem nebo nedošlo. Účelem vydaného exekučního příkazu bylo vynutit u žalobce zaplacení výživného. Při vydání exekučního příkazu a stejně tak při jeho zrušení exekutorem je třeba postupovat v souladu s právními předpisy. Dominantním pravidlem vyplývajícím z těchto předpisů je rychlost, účelnost a povinnost konat tak, aby zásah do práv účastníků byl jen na nezbytně nutnou dobu do dosažení účelu exekučního příkazu. Povinností exekutora tedy bylo sledovat, zda bylo účelu exekučního příkazu dosaženo, přičemž pokud tento účel byl naplněn (zaplacení dlužného výživného), bylo povinností exekutora bezodkladně vydat usnesení o zrušení původního exekutorského příkazu tak, aby bylo zastaveno další omezování práv účastníka exekučním příkazem. Povinnost sledovat splnění pohledávky vymáhané exekutorským příkazem leží výhradně na straně exekutora.

4. V posuzovaném případě byl vydán exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění žalobce soudním exekutorem M. R. dne 9. 10. 2020. Přitom pohledávka (dlužné výživné), k jejímuž splnění byl exekuční příkaz vydán, byla žalobcem splněna dne 24. 12. 2020. Pokud exekutor zjistil splnění účelu exekuce až dne 27. 1. 2022, pak jde o vadu v systému práce exekutora a nikoliv o vadu na straně žalobce. Nereflektoval-li exekutor včas uhrazení pohledávky (zrušením exekučního příkazu), nic to nemění na faktu, že pohledávka byla uhrazena, resp. byla uhrazena již v době, kdy se stal skutek, pro který bylo vedeno správní řízení. Náklady na exekuci sice žalobce uhradil exekutorovi až dne 8. 2. 2022, avšak platnost a vykonatelnost exekučního příkazu nemůže být spojována s uhrazením nákladů na exekuci. Nemá spojitost ani s úvahou o tom, zda jednáním žalobce byl či nebyl zasažen objekt přestupku. Přestože žalobce splnil vymáhanou pohledávku již dne 24. 12. 2020, exekutor bezodkladně nekonal (nevydal příslušný individuální právní akt), ač k tomu byl podle právních předpisů povinen, a bez právního důvodu omezil žalobce na jeho právu řídit motorová vozidla po dobu výrazně delší než jeden rok, přičemž tímto postupem vystavil žalobce postihu ještě za přestupek, a to v podobě pokuty a zákazu řízení všech motorových vozidel. Za daných okolností nebyl naplněn materiální znak společenské škodlivosti, jeho přítomnost je pro případ trestnosti obligatorně vyžadována v § 5 ZOP.
5. Žalobce označil obě správní rozhodnutí za vnitřně rozporná, neboť výslovně konstatují, že objektem daného přestupku je zájem dítěte na zaplacení dlužného výživného, přitom však vůbec neberou v úvahu okolnost, že dlužné výživné již bylo v době spáchání skutku uhrazeno, pročež objekt (chráněný zájem) nebyl za takové situace jednáním žalobce (řízením vozidla) jakkoliv zasažen. Správní orgány se zaměřily na formální hodnocení platnosti exekučního příkazu a skutek hodnotily tak, jako by byl objektem (chráněným zájmem) daného přestupku formální pořádek ve věcech veřejných, ačkoliv tomu tak není. Pořádek ve věcech veřejných je chráněn skutkovými podstatami zcela jiných přestupků (viz např. § 125c zákona o silničním provozu).
6. Správní orgány chybně právně zhodnotily skutkové okolnosti daného případu a ze skutkových okolností vyvodily chybné právní závěry, když nevzaly v úvahu, že jednáním žalobce nebyl zasažen objekt daného přestupku. Nevzaly také v úvahu, že absence zasažení objektu zeslabuje či až eliminuje subjektivní i objektivní stránku přestupku. To vše má za následek absenci společenské škodlivosti jednání žalobce, což rovněž správní orgány nevzaly v úvahu. Řízení motorového vozidla žalobcem v době, kdy výživné již bylo dávno uhrazeno, není přestupkem, a to bez ohledu na to, že tento fakt ještě nevzal exekutor v rozhodné době na vědomí (vydáním usnesení o zrušení exekučního příkazu).
7. Správní orgány se dopustily chybného právního zhodnocení skutku, když především nevzaly v úvahu, že jednáním žalobce nebyly naplněny všechny obligatorní znaky přestupku, a navíc zde absentovala i společenská škodlivost. Tím došlo k porušení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Porušeny byly také články čl. 2 odst. 3 a čl. 10 Ústavy ČR a dále čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
8. Žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí a napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Oba správní orgány postupovaly při svém rozhodování zcela v souladu s platnou právní úpravou a respektovaly práva žalobce. Řízení bylo řádně zahájeno, prvostupňový správní orgán náležitě poučil žalobce o jeho procesních právech a povinnostech a umožnil mu v řízení realizovat jeho práva, přičemž před vydáním rozhodnutí měl žalobce také možnost vyjádřit se ke všem podkladům pro vydání rozhodnutí. Skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností.
10. Žalobce v žalobě uvedl shodnou argumentaci, jakou již uplatnil v rámci odvolacího správního řízení. Namítá absenci materiálního znaku přestupku, neboť pohledávka (dlužné výživné) byla dávno splněna, přičemž to, že to exekutor zjistil až dne 27. 1. 2022 je vadou výlučně na straně exekutora a nikoliv žalobce. Opětovně namítá také to, že nebyl naplněn ani objekt přestupku (zákonem chráněný zájem), tedy zájem na tom, aby byly plněny včas vyživovací povinnosti. V době přestupku již bylo dlužné výživné uhrazeno. Absence obou těchto znaků přestupku natolik zeslabila subjektivní stránku přestupku, že podle žalobce nelze hovořit o trestnosti tohoto jednání. Žalovaný se těmito námitkami zabýval a nadále setrval na svých závěrech prezentovaných v napadeném rozhodnutí. Podle žalovaného byly naplněny formální znaky i materiální znak přestupku, rovněž bylo prokázáno zavinění žalobce ve formě nevědomé nedbalosti.
11. Pokud by žalobce jednal v souladu s obsahem poučení v exekučním příkazu, k posuzované kauze by nedošlo. Žalobce věděl, jakým způsobem má uhradit pohledávku (prostřednictvím exekutora), aby se tento dozvěděl o jednání dlužníka a mohl učinit navazující úkony – zrušit exekuční příkaz (ukončení exekuce), a dále se dozvěděl i to, že ke zrušení pozastavení řidičského oprávnění nedojde automaticky okamžikem uhrazení pohledávky, nýbrž až formálním úkonem ze strany exekutora – usnesením o zrušení exekučního příkazu. Pokud žalobce řídil dříve, než byl takový úkon ze strany soudního exekutora učiněn (žalobce neobdržel informaci o zrušení exekučního příkazu a usnesení o tom mu doručeno nebylo), minimálně měl a mohl vědět, že pozastavení řidičského oprávnění nadále trvá, a že tedy není oprávněn řídit motorové vozidlo.
12. Podle žalovaného byl naplněn formální znak přestupku (objekt) i materiální znak. Zájem společnosti spočívá na tom, aby účastníci v provozu na pozemních komunikacích dodržovali příslušné právní předpisy, tedy mimo jiné neřídili vozidlo v době, kdy jim to zákon zakazuje. Žalobce však právní předpisy nedodržel, nerefletoval pokyny a poučení v exekučním příkazu. V tomto lze spatřovat naplnění materiálního znaku přestupku. Objektem přestupku je zájem na uhrazení pohledávky, což pak vede ke zrušení exekučního příkazu a ukončení exekuce. V posuzované věci byl exekuční příkaz pravomocně zrušen dne 23. 2. 2022, kdy k prodlení mezi zaplacením dlužného výživného a zrušením exekučního příkazu nedošlo v důsledku liknavosti exekutora, nýbrž v důsledku jednání žalobce, který se neřídil pokyny v exekučním příkazu ohledně postupu při uhrazení dlužného výživného. Neučinil ani následné kroky tak, aby se exekutor dozvěděl o uhrazení dlužného výživného.
13. Podle žalovaného vychází napadené rozhodnutí ze zcela spolehlivě zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, přičemž v řízení nedošlo k porušení práv žalobce a žalobce nebyl vydaným rozhodnutím zkrácen na svých právech.

14. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2022 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná.**
16. Krajský soud nejprve ověřil skutková zjištění a závěry ze správního spisu. Z oznámení přestupku, podepsaného žalobcem, a úředního záznamu Policie ČR bylo prokázáno, že žalobce řídil vozidlo RZ: X dne 27. 1. 2022 kolem X hod. v obci X na ul. X, přičemž byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR, kterou byl bez pochybností ztotožněn dle předloženého občanského průkazu a řidičského průkazu. Ostatně žalobce nikdy nerozpíral, že by vozidlo v uvedené době řídil, a že byl kontrolován hlídkou Policie ČR. Pouze namítal, že se nemohl dopustit přestupku, neboť pohledávka na výživném již byla uhrazena. V této souvislosti naopak ze správního spisu vyplynulo, že žalobce měl v době řízení vozidla dne 27. 1. 2022 pozastaveno řidičské oprávnění, a to již ode dne 26. 10. 2020 na podkladě exekučního příkazu ze dne 9. 10. 2020, č. j. X, jenž byl vydán soudním exekutorem M. R. se sídlem v Jindřichově Hradci z pověření Městského soudu v Brně (doručen žalobci jako povinnému byl dne 26. 10. 2020). Provádění exekuce pozastavením řidičského oprávnění žalobce vyplynulo nejen z předmětného exekučního příkazu, jehož kopie je založena ve správním spise, ale také z výpisu z evidenční karty řidiče. Z následného přípisu (20. 4. 2022) jmenovaného soudního exekutora bylo zjištěno, že exekutor obdržel dne 27. 1. 2022 informaci od zástupce oprávněné, že na výživném již nemá žalobce žádný dluh, náklady soudního exekutora a náklady oprávněného uhradil dne 8. 2. 2022, pročež byl exekuční příkaz k provedení exekuce o pozastavení řidičského oprávnění žalobce ze dne 9. 10. 2020 zrušen usnesením téhož soudního exekutora ze dne 3. 2. 2022, č. j. X (v právní moci dne 23. 2. 2022). Žalobce příjmovými doklady doložil, že pohledávku (dlužné výživné na nezletilé dítě) uhradil dne 24. 12. 2020 (ve správním spise jsou založeny příjmové pokladní doklady ze dne 23. 12. 2020) a zástupce oprávněné potvrdil exekutorovi přípisem ze dne 27. 1. 2022, že žalobce po dobu jednoho roku řádně hradí běžné výživné (poskytl přehled o jednotlivých úhradách) a nemá na výživném žádný dluh. Ze shora uvedeného vyplývá, že ke dni 27. 1. 2022, kdy žalobce řídil vozidlo a byl kontrolován hlídkou Policie ČR, byl exekuční příkaz, jímž bylo žalobci pozastaveno řidičské oprávnění, nadále platný a účinný (od 26. 10. 2020 do 23. 2. 2022) a nebyl zrušen. Žalobce tedy řídil vozidlo v době pozastavení svého řidičského oprávnění.
17. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu se dopustí přestupku ten, kdo řídí motorové vozidlo a řidičské oprávnění mu bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu.
18. Aby mohl být žalobce uznán vinným z tohoto přestupku, muselo být v řízení prokázáno, že žalobce řídil motorové vozidlo v době, kdy mu bylo pozastaveno řidičské oprávnění –

zde dle exekučního řádu. Krajský soud má ve shodě se správními orgány tyto skutečnosti za prokázané.

19. Podle § 71a odst. 3 exekučního řádu platí, že dnem doručení exekučního příkazu povinnému se povinnému pozastavuje řidičské oprávnění udělené podle zvláštního právního předpisu. Po dobu pozastavení řidičského oprávnění držitel řidičského oprávnění nesmí řídit motorová vozidla.
20. Podle § 71a odst. 4 písm. b) exekučního řádu exekutor zruší exekuční příkaz pozastavením řidičského oprávnění, prokáže-li povinný, že k uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, nezbytně potřebuje své řidičské oprávnění, nebo zaplatí-li povinný nedoplatek výživného na nezletilé dítě anebo na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání.
21. Ze shora provedeného shrnutí skutkových zjištění a aplikovaných právních předpisů bez pochyby vyplývá, že žalobce měl v době řízení vozidla dne 27. 1. 2022 pozastaveno řidičské oprávnění exekučním příkazem ze dne 9. 10. 2020, č. j. X, přičemž tento exekuční příkaz byl zrušen teprve usnesením soudního exekutora ze dne 3. 2. 2022, č. j. X. Vzhledem k doručování těchto rozhodnutí a nabytí právní moci exekučního příkazu i usnesení o jeho zrušení, bylo pozastavení řidičského oprávnění žalobce exekučním příkazem účinné od 26. 10. 2020 do 23. 2. 2022.
22. Žalobce byl v exekučním příkazu ze dne 9. 10. 2020 detailně poučen o dalším postupu. Nejen, že ve výroku II. byl informován o pozastavení řidičského oprávnění s tím, že po tuto dobu nesmí řídit motorová vozidla, ale dále v poučení byl informován o tom, že „(...) soudní exekutor zruší exekuční příkaz pozastavením řidičského oprávnění (...) zaplatí-li povinný nedoplatek výživného na nezletilé dítě (...)“. V bodě 3. exekučního příkazu byl žalobce dále informován o výši vymáhané peněžité povinnosti a současně poučen, jakým způsobem ji má uhradit (bankovním převodem či vkladem na účet soudního exekutora, poštovní poukázkou typu A na účet soudního exekutora anebo hotovostní platbou na pokladně soudního exekuta), přičemž uhradí-li tímto způsobem vymáhanou peněžitou povinnost, bude za podmínek stanovených zákonem exekuce skončena. V závěrečné pasáži exekučního příkazu o nepřípustnosti opravných prostředků byl žalobce opět poučen o tom, že soudní exekutor zruší exekuční příkaz pozastavením řidičského oprávnění, prokáže-li povinný, že k uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, nezbytně potřebuje své řidičské oprávnění, nebo zaplatí-li povinný nedoplatek výživného na nezletilé dítě a nebo na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání.
23. Pokud by žalobce jednal v souladu s obsahem poučení v exekučním příkazu, nedošlo by k potížím, které nyní namítá. Na základě poučení v exekučním příkazu žalobce totiž věděl, že ke zrušení exekučního příkazu, jímž bylo pozastaveno jeho řidičské oprávnění, nedojde automaticky okamžikem uhrazení pohledávky (dlužného i běžného výživného na nezletilé dítě), nýbrž až formálním úkonem ze strany soudního exekutora, tedy usnesením o zrušení předmětného exekučního příkazu. Bylo tedy zřejmé, že okamžikem uhrazení dlužného výživného ještě nedochází k navrácení pozastaveného řidičského oprávnění, a není tedy možné beztrestně řídit vozidlo. Pokud pak žalobce řídil dříve, než exekutor usnesením zrušil původní exekuční příkaz, pak naplnil skutkovou podstatu nyní posuzovaného přestupku, neboť po dobu platnosti pozastavení řidičského oprávnění

nesmí řidič řídit motorová vozidla. Žalobce namítal, že v době řízení vozidla dne 27. 1. 2022 již měl více než rok (24. 12. 2020) uhrazeno dlužné výživné pro nezletilé dítě. Žalobce však dle poučení v exekučním příkazu měl vědět, jakým způsobem má uhradit vymáhanou pohledávku, tedy prostřednictvím exekutora tak, aby se exekutor bezprostředně dozvěděl o takové úhradě a po zaplacení pohledávky na výživném mohl učinit navazující úkon ve smyslu § 71a odst. 4 exekučního řádu, tedy zrušit exekuční příkaz ze dne 9. 10. 2020, jímž bylo pozastaveno řidičské oprávnění žalobce. Jelikož žalobce pohledávku neuhradil prostřednictvím exekutora, nýbrž zjevně přímo zákonné zástupkyni oprávněné osoby, přičemž exekutora o svém kroku nijak neinformoval, exekutor se o uhrazení pohledávky bezprostředně nedozvěděl. Teprve dne 27. 1. 2022, na základě přípisu právního zástupce nezletilých dětí, byl exekutor informován o tom, že žalobce již nemá na výživném žádný dluh a běžné výživné pravidelně hradí (poskytl seznam zaplacených splátek výživného v jednotlivých měsících roku 2021 a 2022). V návaznosti na obdrženou informaci o úhradě výživného přímo k rukám matky oprávněné (tj. dne 27. 1. 2022) soudní exekutor zrušil exekuční příkaz o pozastavení řidičského oprávnění, a to usnesením ze dne 3. 2. 2022, č. j. X (v právní moci dne 23. 2. 2022). Usnesením ze dne 21. 2. 2022, č. j. X, pak soudní exekutor zastavil exekuci v rozsahu běžného výživného ve výši 2100 Kč od 15. 2. 2022 do budoucna. Z provedeného výčtu kroků soudního exekutora vyplývá, že exekutor jednal poměrně rychle a v průběhu 7 kalendářních dnů od data, co obdržel informaci o úhradě výživného (27. 1. 2022), zrušil exekuční příkaz postižením řidičského oprávnění (3. 2. 2022). Za daných okolností nelze hovořit o liknavosti soudního exekutora nebo jeho prodlení při postupu ve věci. Nutno poukázat také na rozsah vedené exekuce pozastavením řidičského oprávnění, která směřovala nejen k vymožení pohledávky oprávněné, ale také jejího příslušenství, nákladů oprávněné a nákladů exekuce, přičemž pohledávka na výživném se týkala nejen dlužného výživného, ale také běžného výživného hrazeného do budoucna v měsíčních částkách od 15. 9. 2020. Z tohoto důvodu tedy nemohla být dostatečná úhrada dlužného výživného dne 24. 12. 2020 (resp. 23. 12. 2020), jak tvrdil žalobce a dokládal příjmovými pokladními doklady (založeny ve správním spise). Teprve po celý následující rok 2021 a v lednu 2022 žalobce pravidelně hradil běžné měsíční výživné a neměl na něm žádný dluh, což potvrdil zástupce oprávněné přímo exekutorovi dne 27. 1. 2022. Až na základě těchto zjištění, po předchozí úhradě výživného na nezletilé dítě, mohl být exekuční příkaz pozastavením řidičského oprávnění zrušen, což také soudní exekutor v souladu s právními předpisy učinil dne 3. 2. 2022.

24. Pokud žalobce řídil vozidlo dříve, než soudní exekutor zrušil exekuční příkaz o pozastavení řidičského oprávnění (usnesení o zrušení exekučního příkazu nebylo žalobci v době, kdy řídil vozidlo, doručeno a nebyl ani jinak informován o zrušení exekučního příkazu, jak vyplývá z vyjádření žalobce i soudního exekutora), žalobce minimálně měl a mohl vědět, že pozastavení řidičského oprávnění nadále trvá, protože není oprávněn řídit motorové vozidlo. Z § 113 odst. 1 zákona o silničním provozu vyplývá, že žalobce byl povinen odevzdat řidičský průkaz do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu byl doručen exekuční příkaz. Řidičský průkaz ovšem nikdy neodevzdal (viz evidenční karta řidiče a oznámení přestupku, z nějž vyplývá, že žalobce předložil při silniční kontrole dne 27. 1. 2022 řidičský průkaz). Pokud by totiž řidičský průkaz odevzdal, jak mu to ukládá zákon, musel by čekat až na jeho vrácení ve smyslu § 114 zákona o silničním provozu. I z těchto okolností mohl žalobce dovodit, že není oprávněn řídit vozidlo již po samotném uhrazení dlužného výživného, nýbrž až poté, co bude exekuce pozastavením řidičského oprávnění zrušena.

25. Krajský soud se ztotožnil s hodnocením správních orgánů, že žalobce se dopustil v daném případě vytykaného přestupku - řízení motorového vozidla v době pozastavení řidičského oprávnění exekučním příkazem, a to ve formě nevědomé nedbalosti. Žalobce věděl, že je proti němu vedena exekuce pro neplacení výživného na nezletilé dítě, byl mu doručen exekuční příkaz, jímž bylo pozastaveno jeho řidičské oprávnění a žalobce se mohl s jeho obsahem a poskytnutým poučením seznámit. Z obsahu exekučního příkazu jasně vyplývá, že po dobu pozastavení řidičského oprávnění nesmí žalobce řídit motorová vozidla, přičemž tento exekuční příkaz soudní exekutor zruší, zaplatí-li žalobce pohledávku na výživném na nezletilé dítě, a to v blíže specifikované výši a způsobem, jenž byl rovněž v exekučním příkazu blíže konkretizován. Z nedbalosti se žalobce neřídil obsahem poučení v exekučním příkazu, přitom v moci žalobce jednoznačně bylo, aby následkům nedodržení omezení vyplývajících z exekučního příkazu předešel.
26. Shora uvedené krajský soud ve shodě se správními orgány shrnuje tak, že žalobce řídil vozidlo v době platnosti exekučního příkazu o pozastavení jeho řidičského oprávnění, přičemž exekuce nebyla ukončena úhradou dlužného výživného, nýbrž až zrušením exekučního příkazu soudním exekutorem (poté, co jsou žalobcem uhrazeny rovněž náklady exekutora a náklady oprávněného).
27. Možnost nakládat s vedeným exekučním řízením byla především v dispozici žalobce. Soudu nepřísluší hodnotit oprávněnost vydání předmětného exekučního příkazu, jímž bylo pozastaveno řidičské oprávnění žalobce. Stejně tak soudu nepřísluší ingerovat do soukromoprávních vztahů a příčin, které vyústily ve vydání exekučního příkazu. Nicméně na důsledku v podobě pozastavení řidičského oprávnění (účinné i v době silniční kontroly) nese svůj díl viny také žalobce, jenž v době vydání exekučního příkazu měl dluh na výživném pro své nezletilé dítě a řádně nehradil ani běžné výživné.
28. V uplatněných žalobních bodech žalobce dále rozporoval samotnou odpovědnost za přestupek z hlediska naplnění formálních a materiálních znaků přestupku. K tomu soud odkazuje nejprve na § 5 ZOP, podle něhož je přestupkem společensky škodlivý, protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
29. Přestupek lze tedy charakterizovat podle shora uvedené definice tak, že se 1. nesmí jednat o trestný čin, 2. čin musí být jako přestupek v zákoně výslovně označen, 3. čin musí vykazovat znaky stanovené zákonem, 4. musí se jednat o společensky škodlivý protiprávní čin. V posuzované věci není jednání žalobce trestným činem, nýbrž je v zákoně výslovně označeno jako přestupek. Pokud jde o materiální znak přestupku, tedy jeho škodlivost pro společnost, pak tento znak byl jednáním žalobce naplněn. V zájmu společnosti je, aby všichni účastníci silničního provozu dodržovali stanovené právní předpisy, tedy mimo jiné, aby neřídili vozidlo v době, kdy jim to zákon zakazuje (např. v době pozastavení řidičského oprávnění nebo v době výkonu trestu zákazu činnosti řízení motorových vozidel). Žalobce však právní předpisy nedodržoval, pokyny a poučení v exekučním příkazu nereflektoval. V tomto lze spatřovat škodlivost pro společnost, a tedy naplnění materiálního znaku přestupku. Žalobce sice poukazoval na některé okolnosti, které by mohly škodlivost jeho jednání zeslabovat, avšak význam chráněného zájmu (zájem společnosti na dodržování právních předpisů a rozhodnutí vydaných úředními autoritami), jenž byl žalobcem porušen, není jen nepatrný, jak se snažil dovodit

žalobce, nýbrž poměrně vysoký. Právní stát není džungle a je nezbytné právní předpisy i rozhodnutí vydaná soudy či soudními exekutory dodržovat.

30. Krajský soud ve shodě s žalovaným má zato, že objektem posuzovaného přestupku, který byl jednáním žalobce porušen, je nejen primární zájem na uhrazení výživného pro nezletilé dítě, ale také zájem na dodržování právních předpisů a úředních rozhodnutí. Žalobci nelze přisvědčit v tom, že objekt (chráněný zájem) skutkové podstaty přestupku nebyl zasažen. Pokud žalobce tvrdí, že v době spáchání projednávaného přestupku již měl výživné na nezletilé dítě uhrazeno (běžné výživné i dlužné výživné), pak to nic nemění na tom, že objekt přestupku již byl porušen, neboť výživné na nezletilé dítě se platí v pravidelných měsíčních splátkách měsíčně předem tak, aby sloužilo k uhrazování základních a nezbytných potřeb nezletilého dítěte. U placení výživného je třeba klást důraz právě na to, aby bylo povinným hrazeno řádně a včas (ve správné výši a stanovených termínech). Tuto povinnost ovšem žalobce dlouhodobě neplnil, pročez byla vůči němu nařízena exekuce s cílem vymožení splnění povinností žalobce a zaplacení dlužného i běžného výživného na nezletilé dítě. Tvrdí-li žalobce, že ke dni spáchání přestupku již bylo výživné na nezletilé dítě zcela uhrazeno, pak to může sice představovat polehčující okolnost, která by měla být uvážena při ukládání trestu za spáchaný přestupek, ale nic to nemění na tom, že primární objekt přestupku již byl porušen a výživné na nezletilé dítě nebylo v pravidelných měsíčních splátkách hrazeno, tedy včas a řádně; ostatně žalobci vznikl na výživném již i dluh. Společnost má zájem na urychleném zaplacení takové pohledávky, což následně vede k ukončení exekuce a zrušení exekučního příkazu (usnesením soudního exekutora). V posuzované věci byl exekuční příkaz pravomocně zrušen dne 23. 2. 2022, tedy v době spáchání přestupku dne 27. 1. 2022 byl ještě platný a účinný. Nutno také konstatovat, že k prodlení při zrušení exekučního příkazu soudním exekutorem (tedy v době od uhrazení dlužného výživného do vydání usnesení o zrušení exekučního příkazu) nedošlo v důsledku prodlevy či liknavosti exekutora, nýbrž jak již bylo shora uvedeno, v důsledku jednání žalobce, který se neřídil poučením a pokyny v exekučním příkazu, jež poskytovaly dostatečný návod pro správný postup při hrazení pohledávky (úhrada prostřednictvím exekutora, jenž by se tak včas dozvěděl o uhrazení pohledávky, a nikoliv placení přímo k rukám oprávněné osoby). Žalobce ovšem nebyl aktivní ani následně tak, aby se exekutor o uhrazení výživného dozvěděl. Teprve na základě takto poskytnuté informace může soudní exekutor konat dle právních předpisů, tedy po ověření důležitých skutečností o splnění povinnosti může přistoupit ke zrušení exekučního příkazu (po úhradě nákladů exekutora a nákladů oprávněného). Ve smyslu § 71a odst. 4 exekučního řádu pak exekutor zrušení exekučního příkazu oznámí orgánu, který vede registr řidičů podle zvláštního právního předpisu. V takovém případě dochází k vyznačení změny stavu v evidenční kartě řidiče a posléze k navrácení pozastaveného řidičského oprávnění řidiči. K navrácení řidičského oprávnění žalobci v posuzované věci nemohlo dojít, neboť žalobce řidičské oprávnění ani na výzvu správního orgánu neodevzdal.
31. Soud má dále zato, že vedle shora vyloženého primárního objektu přestupku, byl jednáním žalobce porušen i odvozený objekt přestupku, což je zájem na dodržování právních předpisů a úředních rozhodnutí. Žalobce měl exekučním příkazem pozastaveno řidičské oprávnění a po dobu tohoto pozastavení nesměl řídit motorová vozidla (v účinnosti od 26. 10. 2020 do 23. 2. 2022). Jelikož však v uvedené době vozidlo řídil (27. 1. 2022), porušil nejen právní předpisy, ale také povinnost uloženou mu exekučním příkazem (výkon rozhodnutí soudního exekutora nebyl respektován).

32. Žalobce ve svých námitkách zcela okrajově zmínil též eliminaci či nenaplnění subjektivní stránky přestupku. I přes nekonkrétnost této námítky soud uvádí, že podle § 15 odst. 1 ZOP se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě posuzovaného přestupku zákon nestanoví, že je třeba úmyslného zavinění, pročež postačuje zavinění z nedbalosti.
33. V posuzovaném případě bylo jednání žalobce vyhodnoceno jako zaviněné z nevědomé nedbalosti ve smyslu § 15 odst. 3 písm. b) ZOP. Podle posledně citovaného ustanovení platí, že přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Ze shora provedeného výkladu i z poučení obsaženého v exekučním příkazu jednoznačně vyplývá, že žalobce měl v době řízení motorového vozidla pozastaveno řidičské oprávnění a o této skutečnosti měl a mohl vědět (blíže viz výklad shora). Žalobci byl exekuční příkaz doručen a rovněž nabyt právní moci, řádně jím byl žalobce poučen o pozastavení řidičského oprávnění i o nemožnosti řídit vozidlo, a také o způsobu úhrady vynucované peněžité povinnosti i o podmínkách zrušení exekučního příkazu. Při svém dalším jednání se však žalobce neřídil obsahem poučení v exekučním příkazu a jednal v rozporu s ním. Žalobce doručení exekučního příkazu nijak nerozporoval, pročež podpůrné použití rozhodnutí NSS ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 As 95/2019-36, není pro tento případ zcela příléhavé (nicméně je zde posuzován stejný přestupek, při shodném porušení právních předpisů, a to z podobných skutkových důvodů).
34. Správní orgány se nedopustily chybného právního zhodnocení skutku, jak namítal žalobce. Žalobce naplnil všechny obligatorní znaky přestupku i materiální znak představující společenskou škodlivost. Nedošlo ani k porušení § 2 odst. 1 správního řádu nebo čl. 2 odst. 3 a čl. 10 Ústavy ČR, popř. čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jak zcela obecně žalobce namítal.

V. Závěr a náklady řízení

35. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak, jakožto úspěšnému účastníkovi řízení, právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí

být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. prosince 2022

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně